

De Bonkelaar

Nummer 49

Tiel, februari 2016

Beste molenaars,

MEDEDELINGEN VANUIT HET BESTUUR

Bij het uitkomen van deze Bonkelaar zijn we in het jaar 2016 alweer ruim een maand onderweg en hebben onze windmolenaars op de zaterdagen in ieder geval niet hoeven klagen over onvoldoende wind en ook onze watermolenaars hebben rijkelijk water bij de waterraderen gekregen. In deze Bonkelaar kunnen jullie weer lezen welke activiteiten er georganiseerd worden. Enkele korte mededelingen vanuit het bestuur:

- We hebben als bestuur afscheid genomen van ons bestuurslid Matthijs Bassie. Matthijs heeft ons in al die jaren geholpen waar hij kon en heeft in de laatste jaren, door het ontbreken van een secretaris, als notulist ervoor gezorgd dat wij als bestuur wisten wat we besproken hadden en moesten regelen. Door het drukke beroepsmolenaarsbestaan en gezinsuitbreiding bij de familie Bassie had hij geen tijd meer voor het bestuurswerk. Het officiële afscheid volgt nog tijdens onze contactavond, maar langs deze weg: Matthijs, hartelijk dank voor jouw inzet in ons afdelingsbestuur!
- Afgelopen jaar is het bij verschillende molenaars of moleneigenaren fout gelopen met het aanvragen van de draaipremie. Dit had te maken met het feit dat de Provincie Gelderland van het ene op het andere moment gestopt was met het toesturen van de aanvraagkaart voor de draaipremie en niet goed gecommuniceerd had dat de aanvraagkaart gedownload moest worden van de site van de provincie Gelderland. Vergeet jullie draaipremie niet aan te vragen! zie ook mededeling onder rubriek Stromendjes.
- Tevens willen wij nog jullie aandacht vragen voor de oproep om aan ons op te geven op welke molen jullie als molenaars en leerling molenaars zijn. Zie oproep verder in deze Bonkelaar.

Voorjaarsexcursie 26 Maart 2016

Dit jaar gaan we naar het westen van het land, daar waar poldermolens vroeger al het werk deden om de landerijen droog te malen en waar veel handel werd gedreven. Het is gelukt een mooie route en divers molenmelange samen te stellen. En om niet alleen in de auto kilometers te vreten, wordt bij deze excursie het tweede deel van de dag zoveel mogelijk te voet afgelegd. We wandelen namelijk door de binnenstad van Leiden, geboortestad van molenaarszoon Rembrandt van Rijn.

Op deze dag zijn we vanaf 9:00-9:30 welkom in het 'Brouwcafé de Molen' gelegen bij de molen De Arkduif te Bodegraven. Hier zal molenaar Peter van der Heide ons ontvangen op zijn ronde stenen stellingkorenmolens. Deze molen heeft een oud-Hollands wieksysteem en is voorzien van een Vlaamse blokvang met wipstok. De molen is voorzien van 3 koppels maalstenen, reguleur, jakobsladder, sleepluikwerk en een Straver borstelbuil en is daarmee dus geheel maalvaardig.

Hierna rijden wij naar Aarlanderveen waar we Molen No. 4 van de molenviergang bezoeken. Hier worden we ontvangen door molenaar Johan Slingerland.

Nadat aan het eind van de 18e eeuw een polder was ontstaan, bleef er nog een veenplas van ruim 100 hectare over. Om deze zogenaamde Put afzonderlijk droog te malen, werd in 1801 vijzelmolen Nr. 4 gebouwd. Johan zal ons rondleiden in zijn 8-kantige grondzeiler met een vijzel met opvoerhoogte van 0,9 m en een gevluht met Fokwieken en met Van Bussel neuzen. Vervolgens gaan we naar de stad Leiden waar we bij Brasserie Cronesteyn onze lunch zullen nuttigen, deze zal bestaan uit: een kop soep, diverse soorten brood, krentenbrood en snijkoek, "Oma Bobs" kroket, diverse soorten vleeswaren, kaas en zoetwaren met koffie, thee en (karne)melk. Als dessert is er een fruitsalade.

Na de lunch zijn we welkom op houtzaagmolen De Heesterboom midden in de stad Leiden. Molenaar Arthur De Groodt en zijn collega's zullen ons rondleiden. De molen is al zo'n 150 jaar eigendom en bakermat van de naastgelegen houthandel Noordmanhout. De molen is een achtkante rietgedekte romp met een vlucht van 21 meter en staat op een vierkante houten onderbouw en is uitgerust met drie zaagramen. Naast een wipstok voor de bediening van de vang heeft deze molen nog een extra voorziening in de vorm van een binnenvang inrichting. Het wieksysteem is Oud-Hollands met Fokwieken. Aan weerszijden van de molen zijn houten, gepotdekselde zaagschuren gebouwd. Te voet gaan we verder naar de gesloten Standerdmolen De Put, waar molenaar Philip ons alles zal vertellen over deze molen. Een houten standerdmolen zoals deze is zeldzaam voor Nederland. Kap en romp vormen één geheel, dat draait rond een zware houten as, de standaard.

De laatste molen die deze dag bezoeken, is museummolen De Valk. Dit is de enige stellingmolen die overgebleven is van de krans van stellingmolens die vroeger op de stadswallen van Leiden stonden en zij herinnert ons aan een tijd dat de wind nog onbelemmerd over de stadswallen kon waaien. Hier ervaren wij o.a. wat het is om op een stelling van 15 meter hoogte te staan.

Zaterdagochtend 26 maart verzamelen wij vanaf 09:00 uur in het 'Brouwcafé de Molen' gelegen bij de molen De Arkduif aan de Overtocht 45 te Bodegraven.

De kosten voor deelname aan deze excursie bedragen € 25,- p.p. en dit is voor de koffie bij ontvangst, entree voor (museum)molens, het "dankjewel" voor de gastgevendende molenaars en de lunch. Het verschuldigde bedrag kan op de 26ste maart 's morgens tijdens de koffie in Bodegraven betaald worden aan Jos Betting. Om deel te kunnen nemen aan de excursie moet je jezelf uiterlijk 16 maart a.s. opgeven onder vermelding van je lidnum-

mer bij Jos Betting en dit kan per mail BAP@lijbrandt.nl of per telefoon op het nummer 06-22908213.

Bij het inschrijven gelden de volgende voorwaarden: maximaal aantal deelnemers is 55 personen; bij meer opgaven dan de maximale 55 personen schuiven introducees door naar de wachtlijst en als er dan nog te veel aanmeldingen zijn schuiven de niet-Gelderse leden door naar de wachtlijst. Bij het doorschuiven geldt altijd "wie als laatste zich aangemeld heeft, schuift als eerste door naar de wachtlijst". Oftewel ben er snel bij en geef je voor de 16de maart op.

CONTACTAVOND AFDELING GELDERLAND OP WOENSDAG 6 APRIL 2016 TE WINSSEN

Na de Veluwe (Eerbeek) en de Achterhoek (Winterswijk) komen we nu in het Rivierengebied bij elkaar voor onze contactavond. Een avond waar we samen met onze leden willen praten over het wel en wee binnen de afdeling Gelderland en het Gilde, maar ook genieten van de molen(s). In dit geval de Beatrixmolen, die in 1791 als poldermolen in Alphen a/d Maas gebouwd werd en in 1858 in Winssen als korenmolen een tweede leven begon. Maar het is ook een molen die, als een van de weinige molens uitgerust is geweest met een hellend scheprad en hier willen we in het eerste gedeelte van de avond dan ook aandacht aan besteden.

Tevens zal de voorzitter van de Stichting Vrienden van de Gelderse Molen, Gerrit Pol, weer de sabelijzerinsignes uitreiken aan de geslaagde molenaars en jubilerende molenaars binnen het Gelderse.

Wij nodigen jullie dan ook uit voor deze **contactavond op woensdag 6 april in de "Beatrixmolen" aan de Molenstraat 37M te Winssen. Aanvang avond 20:00 uur.** In verband met de organisatie van deze avond, a.u.b. uiterlijk 30 maart opgeven bij Petro van Doorne per mail petrovandoorne@kpnmail.nl of telefoon 06-19195460

Kom met z'n allen naar Winssen voor een avondje Gelders molenleven!

AANMELDEN VOOR EXAMENS

De sluitingsdatum voor het aanmelden voor de landelijke najaarsexamens 2016 is **1 maart**; de toelatingsexamens hiervoor zijn eind april/begin mei. Aanmelden dient schriftelijk te gebeuren door middel van een verklaring van de instructeur (kan op het voorblad maalboekje geschreven worden of als aparte brief bijgesloten worden). Bij de opgave dient het volledig ingevulde maalboekje, inclusief het voorblad opgestuurd te worden naar Henk van der Graaf, Silostraat 10, 7101 EJ Winterswijk. Aanmelden kan men als men minimaal 1 jaar lid is van het Gilde van Vrijwillige Molenaars, minimaal 150 praktijkuren heeft (waarvan 30 op molens met een andere functie of type en andere instructeur) en men moet 18 jaar zijn op de eerste dag van de examenperiode en dat is 1 april voor de voorjaarsexamens en 15 september voor de najaarsexamens.

WAAR DRAAIEN ONZE (LEERLING) MOLENAARS?

Jos Betting heeft al van vele molenaars en leerling molenaars doorgekregen op welke molen zij draaien, maar helaas hebben wij (Stichting Vrienden van de Gelderse Molen en afdeling Gelderland) nog geen compleet overzicht. Het overzicht is belangrijk om in gesprekken met de provincie Gelderland aan te kunnen geven waar wij overal draaien met onze vrijwillige molenaars, maar ook om inzicht te krijgen waar we nog actief moeten zijn om molenaars op de molen te krijgen. Daarom langs deze weg nogmaals het verzoek om aan Jos Betting door te geven op welke molen jullie draaien. Jos is te bereiken per mail via het mail-adres BAP@lijbrandt.nl of per telefoon op het nummer 06-22908213

STORMENDJES

- Voor aanvragen draaipremie moet het aanvraagformulier gedownload worden van de site van de provincie; zie voor meer info en het formulier: <http://www.gelderland.nl/4/92376-nieuws/Nieuwsarchief/2014/2014-1e-kwartaal/Subsidie-regeling-Vitaal-Gelderland-draaien-maar!.html?highlight=aanvraag%2c%20draaipremie%2c%20molens> en http://www.gelderland.nl/Documenten/Loket/Gld_Loket/Aanvraagformulierdraaipremie2016.pdf
- Nieuwe stagemolens binnen afdeling Gelderland: Nieuw Leven te Valburg en Sevinkmolen te Meddo (Winterswijk) en Vento Vivimus Te Hurwenen.
- Adres, telefoonnummer of e-mailadres gewijzigd? Een andere molen? Geef het door aan de ledenadministratie van het Gilde van Vrijwillige Molenaars (kan ook op de website als men inlogt en naar "MijnGVM" gaat en vervolgens naar "mijn gegevens" en aan de secretaris: Petro van Doorne, mail petrovandoorne@kpnmail.nl of 06-19195460.
- Suggesties en mededelingen voor de volgende Bonkelaar graag voor 1 juli 2016 bij ons indienen. Redactie adres: Notarisappel 73, 4007 ZC Tiel. E-mail: petrovandoorne@kpnmail.nl of 06-19195460.

AGENDA

- Wo 17 feb. 2016 theorieavond, 'De Kroon': Molentypes, Deel 1*
- Wo 16 mrt. 2016 theorieavond, 'De Kroon': Molentypes, Deel 2*
- Za 26 mrt. 2016 Voorjaarsexcursie Leiden en omgeving.
- Za 02 apr. 2016 Jaarvergadering Gilde van Vrijwillige Molenaars,
- Wo 06 apr. 2016 Contactavond afdeling Gelderland
- Wo 20 apr. 2016 theorieavond, 'De Kroon': Molenfuncties, Deel 1*
- Za 14 mei 2016 Nationale Molendag (enkele molens ook zondag 15 mei)
- Wo 18 mei 2016 theorieavond, 'De Kroon': Molenfuncties, Deel 2*
- Wo 15 jun. 2016 theorieavond, 'De Kroon': Onderhoud*
- Wo 21 sep. 2016 eerste theorieavond na de vakantie, "De Kroon": Veiligheid*

* = aanvang avonden 20:00 uur